

Комисия за регулиране на съобщенията	
Вх. №	12-01-3063
Дата:	20.10.08

ДО
Д-Р ВЕСЕЛИН БОЖКОВ
КОМИСИЯ ЗА
РЕГУЛИРАНЕ НА СЪОБЩЕНИЯТА
ГР. София 1000, ул. „Гурко“ №6

Относно: Обществено обсъждане на проект на Решение на Комисията за регулиране на съобщенията (Проект) за определяне на:

1. генериране на повиквания от определено местоположение на обществени телефонни мрежи;
2. терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи;
3. транзитни услуги в обществени телефонни мрежи за предоставяне на обществени телефонни услуги в определено местоположение;

приет с Решение № 1963 от 11 септември 2008 г. на Комисията за регулиране на съобщенията, публикуван на страницата на КРС в интернет

УВАЖАЕМИ Д-Р БОЖКОВ,

Във връзка с публикувания за обществено обсъждане Проект, „Космо България Мобайл“ ЕАД Ви предоставя своето становище по него.

Приложение съгласно текста.

С уважение,

Захарияс Кочев
Изпълнителен директор
„Космо България Мобайл“ ЕАД

СТАНОВИЩЕ

на "Космо България Мобайл" ЕАД

Относно: Обществено обсъждане на проект на Решение на Комисията за регулиране на съобщенията за определяне на пазара генериране на повиквания в определено местоположение на обществени телефонни мрежи, определяне на пазар на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи като съответни пазари, подлежащи на ех ante регулиране, анализ и оценка относно наличието на ефективна конкуренция на съответните пазари, определяне на предприятия със значително въздействие върху съответните пазари и налагане на специфични задължения на тези предприятия и определяне на пазара на международни транзитни услуги в обществена телефонна мрежа за предоставяне на обществени телефонни услуги в определено местоположение като неподлежащ ех ante регулиране, на приет с Решение № 1963 от 11 септември 2008 г. на Комисията за регулиране на съобщенията

УВАЖАЕМИ Д-Р БОЖКОВ,

Във връзка с провежданото обществено обсъждане на проект на Решение на Комисията за регулиране на съобщенията (КРС) за определяне на пазара генериране на повиквания в определено местоположение на обществени телефонни мрежи, определяне на пазар на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи като съответни пазари, подлежащи на ех ante регулиране, анализ и оценка относно наличието на ефективна конкуренция на съответните пазари, определяне на предприятия със значително въздействие върху съответните пазари и налагане на специфични задължения на тези предприятия и определяне на пазара на международни транзитни услуги в обществена телефонна мрежа за предоставяне на обществени телефонни услуги в определено местоположение като неподлежащ ех ante регулиране (Проекта), приет с Решение № 1963 от 11 септември 2008 г. на КРС, молим да вземете предвид позицията на "Космо България Мобайл" ЕАД, както следва:

На първо място искаме да отбележим, че представените за обществено обсъждане документи са изключително съществени за развитие на конкуренцията на електронния съобщителен пазар. Ето защо считаме за правилен подходът на КРС да предприеме едновременно обсъждане на двата проекта, тъй като това са най-важните пазари на едро, които формират най-голяма част от приходите в телекомуникационния бизнес. В тази връзка не можем да не споменем твърде краткия, според нас, срок, в който се провежда общественото обсъждане на проектите.

Конкретно по отношение на двата проекта не можем при положение, че се провежда едновременно обсъждането им да не направим сравнение. В този смисъл се забелязва коренно различния подход, предприет от регулатора при анализиране и определянето на специфични задължения, съответно на пазарите на терминиране на повиквания в определено местоположение на обществената телефонна мрежа и на терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи. Доколкото типът услуга – терминиране е един и същ, то считаме, че подходът по който се извършва

регулирането следва да бъде един и същ. Докато по отношение на Проекта, предмет на настоящото становище, КРС е взела предвид посоката на развитие на регулацията, намерила отражение в проекта на Препоръка относно регулаторния подход при определяне на цените за терминиране в мобилни и фиксирани мрежи¹, при проекта на решение за определяне на пазар на терминиране в мобилни мрежи, тази посока не е отразена. Съвсем отделен е въпросът, че в случай, че КРС е решила да не се съобразява с проекта на Препоръка, както и с Общата позиция относно симетрията на цените за терминиране в мобилни и фиксирани мрежи² поради спецификата на съответния пазар в България, то несъобразяването е следвало да бъде приложено и по отношение на пазара на терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи, където все пак има трима участници на пазара и развита конкуренция, за разлика от пазара, предмет на Проекта, на който едно от предприятията разполага с почти стопроцентов дял.

Освен различния подход по отношение на налагането на специфичното задължение за ценови ограничения, при който симетрията е намерила място, в Проекта прави впечатление и тенденциозния подход при определяне на ценовите нива за терминиране на повиквания в определено местоположение, при прилагане на сравнителния подход (benchmarking).

На фигури 20, 21 и 22 от Анализа, приложен към Проекта са посочени цените за терминиране в часове на силен трафик в мрежата на историческите предприятия на страните-членки на ЕС съответно в локален, единичен и двоен сегмент.

Средните цени за терминиране в държавите-членки на Европейския съюз (ЕС) към 01.10.2007 г. по данни от Cullen International са съответно:

√ локален сегмент (силен трафик) –	0.57 евроцента на минута;
√ единичен сегмент (силен трафик) –	0.83 евроцента на минута;
√ двоен сегмент (силен трафик) –	1.12 евроцента на минута.

Същевременно от таблици 25, 27 и 28 от Анализа се определя график за постепенно намаляване на цените за терминиране в определено местоположение в обществената телефонна мрежа съответно за локален, единичен и двоен сегмент.

Посочените ценови ограничения към 01.07.2010 г. са съответно:

√ локален сегмент –	0.01213 лв./мин. или 0.62 евроцента на минута;
√ единичен сегмент –	0.01878 лв./мин. или 0.96 евроцента на минута;
√ двоен сегмент –	0.031 лв./мин. или 1.59 евроцента на минута.

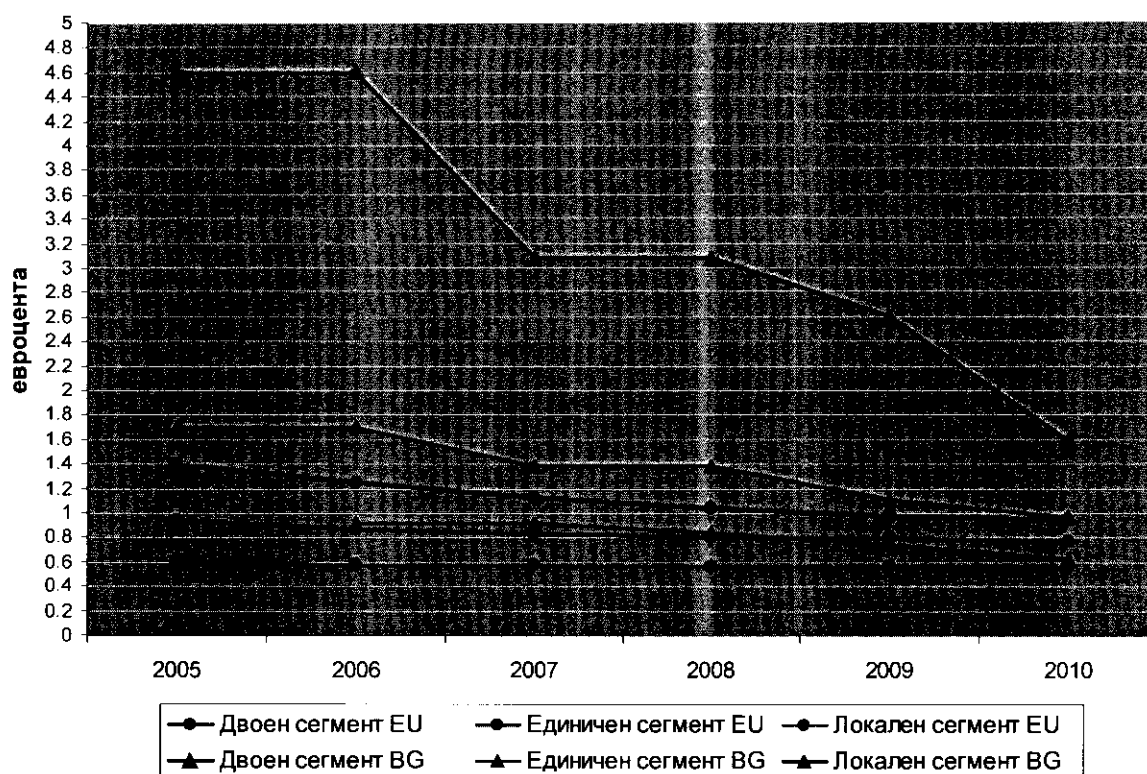
На графиката по-долу е представено сравнение на цените за терминиране в локален, единичен и двоен сегмент, които се предлага да бъдат наложени с Проекта, приет с Решение № 1963 от 11.09.2008 г. на КРС за периода до 01.07.2010 г. и средните цени за терминиране в мрежите на историческите предприятия в страните-членки на ЕС.

От графиката е видно, че тенденцията за периода 2008-2010 г. е за минимално намаление на средните цени за терминиране на повиквания в определено местоположение в Европа.

¹ Draft Commission Recommendation on regulatory treatment of fixed and mobile termination rates in the EU

² ERG (07) 83 окончателен 080312

Сравнение на средните цени за терминиране в локален, единичен и двоен сегмент в мрежите на историческото предприятие в страните-членки на ЕС и България за периода 2005-2010 г. (силен трафик)

Двоен сегмент EU	1.39	1.25	1.12	1.04	0.98	0.94
Единичен сегмент EU	0.94	0.86	0.83	0.81	0.79	0.77
Локален сегмент EU	0.61	0.57	0.57	0.565	0.56	0.555
Двоен сегмент BG	4.6	4.6	3.07	3.07	2.6	1.59
Единичен сегмент BG	1.69	1.69	1.38	1.38	1.11	0.96
Локален сегмент BG		0.92	0.92	0.84	0.74	0.62
Години	2005	2006	2007	2008	2009	2010

Източници: *European Electronic Communications Regulations and Markets 2007 (13th Report) Annex 2 и Приложение към Решение № 1963/11.09.2008 г. на КРС „Определяне, анализ и оценка на пазарите на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи.*

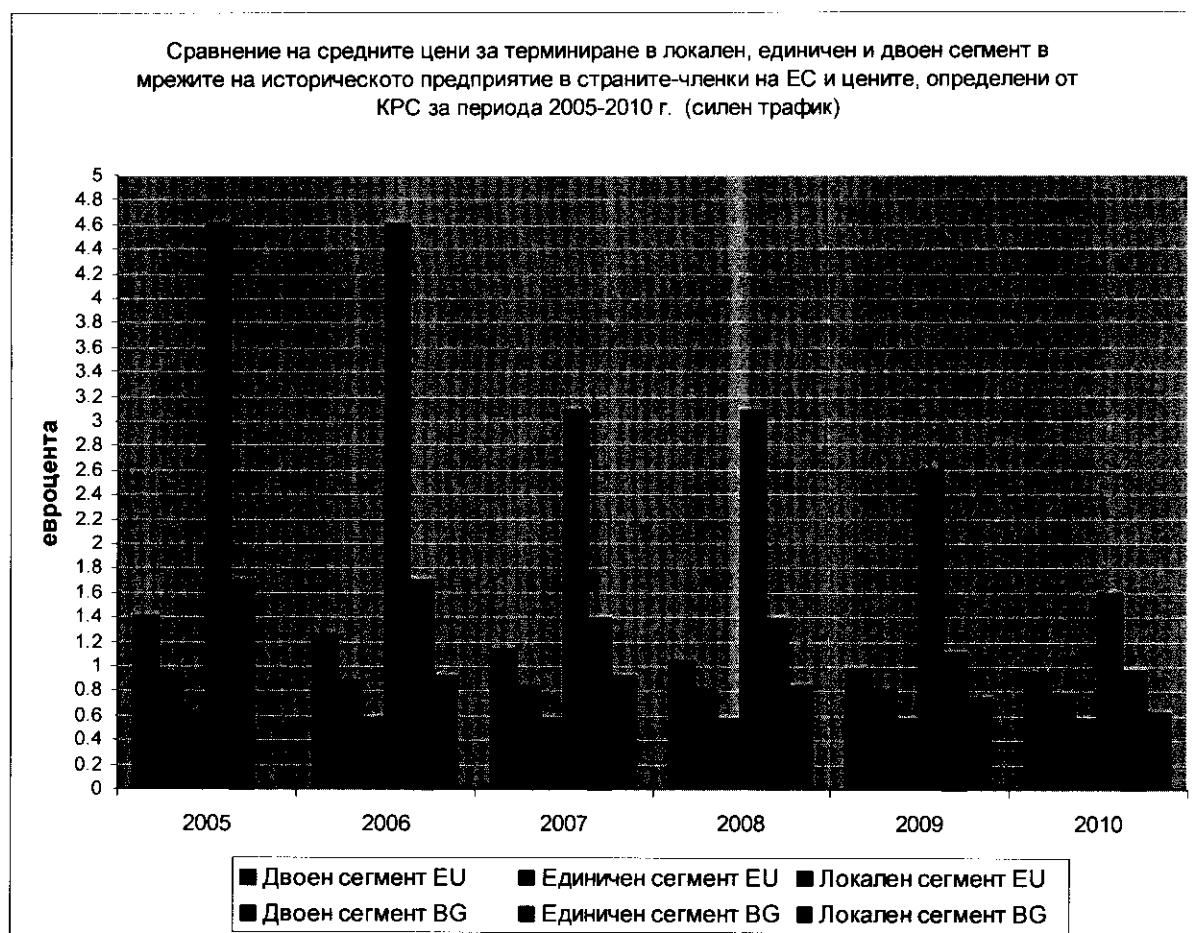
В допълнение от графиката и таблицата става ясно, че с предвидените от КРС ограничения в края на периода на glide path (м. юли 2010 г.), цените за терминиране в определено местоположение на индивидуална обществена телефонна мрежа в България ще бъдат по-високи от средно европейските ценови равнища дори спрямо 2005 г. Особено сериозна е разликата в цената за двоен сегмент, която ще бъде с над 40 на сто по-висока от средните цени за терминиране в страните-членки на ЕС към 01.10.2007 г.

Следва да се има предвид, че голяма част от трафика, терминиран в мрежата на историческия оператор – “Българска телекомуникационна компания” АД (БТК), генериран от “Космо България Мобайл” ЕАД преминава през двоен сегмент. “Космо България Мобайл” ЕАД е заинтересован именно цената за терминиране в двоен сегмент

да бъде най-сериозно намалена за да може към края на периода, предмет на анализа, да достигне нива, близки до средноевропейските.

Не можем да се съгласим, че твърдението „..... графикът за постепенно намаляване на цените за терминиране в двоен сегмент, предвижда ценови тавани, изчислени въз основа на информация за цените за терминиране на повиквания в двоен сегмент в страните от Централна и Източна Европа по данни от Cullen International SA” е аргументирано с факти.

Твърдението „предложения график за плавно намаляване на цените за терминиране в посочените сегменти е по-плавен и цели постигане на средно европейските ценови равнища в края на разглеждания период.” е абсолютно невярно, защото предвижда в 2010 г. приближаване до средно европейските ценови равнища от 2005 г.

Източници: Cullen International SA и КРС

При същия подход, КРС би следвало да наложи ограничение на цените за терминиране в индивидуални мобилни мрежи към 01.07.2010 г. от 12.65 евроцента/мин. или 0.24-0.25 лв./мин.

В допълнение към горното, както е посочено в Анализа, отмененият Закон за далекосъобщенията (ЗД) изискваше от КРС да наложи на БТК задължение за предоставяне на взаимно свързване при разходоориентирани цени. КРС още през 2004 г. одобри система за определяне на разходите на БТК, която е претърпяла своето развитие в рамките на 4 години и към момента методологията, на която се основава

системата е на пълно разпределяне на разходите (Fully Allocated costs - FAC), с изключение на разходите за амортизация. От КРС не е отчетено обстоятелството, че в проекта на Препоръка относно регулаторния подход при определяне на цените за терминиране във фиксирани и мобилни мрежи³ на Европейската комисия, която предстои да бъде приета в кратък период от време, изрично се определя и се препоръчва оценката на ефективните разходи да се основава на текущите разходи и на използването на подход „отдолу нагоре“ (bottom up) за моделиране, използващ LRIC като съответна методология за отчитане на разходите. Отбелязваме, че в по-голямата част от страните-членки на Европейския съюз се прилага системата LRIC (Long Run Incremental Costs), а не непрецизната и в много случаи некоректна FAC. Наистина в Анализа е посочено, че КРС счита, че *“...на настоящия етап на разглеждания пазар налагането на задължение за разходоориентираност на цените, основано на методологията за разпределение с цел получаване на пределни разходи в дългосрочен план LRIC, би довело до неоправдани, значителни разходи, които биха възникнали за БТК.”* Не можем да приемем, че причините обосновавали подобен извод са състоятелни, поради обстоятелството, че методологията следва да бъде обоснована като подходяща за конкретното предприятие – БТК, като не са посочени обективните обстоятелства, които налагат методологията FAC да продължава да се прилага и за напред до 2010 г. Неотнормено в случая е твърдението, че е стартирал процес на обществено обсъждане на проект на Препоръка на Европейската комисия за третиране от страна на регулатора на цените за терминиране във фиксирани и мобилни мрежи в рамките на Общността, което дава основание да се счита, че в средносрочен план и при регулирането на цените за генериране, поради реципрочността им с цените за терминиране, ще бъде приложен bottom up модел на система. Подобен модел регулиране е вероятно на първо място да се разгледа и обмисли от страните-членки, а едва след това прилагането му на практика да се осъществи след 2011 г. или въобще да не се осъществи. Пример за подобно развитие, е намерението на Европейската комисия за създаване на “Общ европейски регулатор” в областта на електронните съобщения, което остана неприемливо за страните-членки. В този смисъл не е ясно какъв е времевият период, който КРС приема, че за БТК подобни разходи, за изработване на система, основана на LRIC, биха били неоправдани и значителни.

Във връзка с гореизложеното, “Космо България Мобайл” ЕАД счита, че на БТК следва да бъде наложено специфично задължение от КРС да разработи нова система за определяне на разходите до 1 януари 2010 г., основана на методологията LRIC.

По отношение на Анализа на пазара на транзитните услуги в обществените телефонни мрежи за предоставяне на обществени телефонни услуги в определено местоположение може да се отбележи, че е твърде повърхностен. Липсват не само количествени данни за общия му обем, но и процентното му разпределение между БТК и алтернативните предприятия. От посочената оскъдна информация може индиректно да се пресметне, че приходите, реализирани от транзитни услуги в Република България са около 47 млн.лева, обем който не е за пренебрегване. Поради отсъствието на конкретни данни на КРС му се е наложило да прави изводи на базата на най-общи предположения. Считаме, че поради тази причина не могат да бъдат приети като състоятелни и изводите, направени от КРС, а именно, че пазарите на международни и национални транзитни услуги в обществена телефонна мрежа за предоставяне на

³ Draft Commission Recommendation on the Regulatory Treatment of Fixed and Mobile Termination Rates in the EU

обществени телефонни услуги в определено местоположение в Република България не подлежат на ех ante регулиране, тъй като не изпълняват кумулативно трите критерия за определяне на съответен пазар, подлежащ на ех ante регулиране. Следва от КРС да бъде отчетено в допълнение, че при навлизане на пазара на транзитни услуги е необходима изградена мрежа, което означава сериозна инвестиция за продължителен период от време. Предлагаме КРС по-внимателно да преразгледа данните, с които разполага по отношение на тези пазари и да извърши нов анализ и оценка на тези пазари. В противен случай, изключването на пазарите на транзитни услуги от обсега на регулиране би повлияло отрицателно на развитието на конкуренцията на мрежово равнище. Посоченото вероятно ще наложи на алтернативните предприятия да преговарят за пренасяне на трафик при неприемливи за тях търговски и други условия. Следва ясно да бъде отчетено от КРС, че непосредственият резултат от посоченото в Проекта е, че БТК е и ще бъде (до достигане на друг извод от КРС) единственият участник на пазара, който има практическата способност да осъществява национални транзитни услуги на територията на страна, което в никакъв случай не би спомогнало да се развива ефективната конкуренция на електронния съобщителен пазар.